

Gazet van Brussel

Voor Sam. taal en volk

Omdat ik Vlaaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland. (Etapengabed uitgezonderd) 3.75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT :
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT
158, Kortrijkse Steenweg.

Verscheijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk
voor hetgeen hij schrijft.
Ongeveerde artikelen worden, in ge-
val van niet openbare, enkel terugge-
geven, zoo niet de afzender anderszins
verzoekt.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN :
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Wam. oesweg.
Publiciteit DE CERF 64-56, de Bruckersplein.
Office de Publicite, 34, Muewstraat, Brussel.

BUITENLAND.

DUITSCHLAND

De oorlogsvoeding en de jeugd.

In de « Münchener Medizinische Wochenschau » houdt professor Schlesinger uit Straatsburg zich bezig met den invloed van de veranderde voeding op de school-jeugd, en op aankomende jongelingen. Zijn beschouwingen steunen op een onderzoek van dertien honderd scholieren en leerlingen, die hij uit de volksscholen voor meer uitgebreid lager onderwijs en uit de avondscholen genomen heeft. Hij heeft dus kinderen van elk leeftijd en uit iedere volksklasse voor zich gehad. Drie maanden lang heeft hij metingen en wegeningen gedaan.

De onderzoekingen, die hij in 1916 heeft gedaan, kon hij vergelijken met onderzoekingen in het jaar 1913. Hij kon met zekerheid vaststellen, dat de jeugd gedurende den oorlog minder in de lengte was gegroeid. Dat kon men bij voorbaat verwachten omdat men reeds uit proeven op dieren weet, dat de groei in de lengte in zeer hooge mate van de hoeveelheid en den aard van de voeding afhankelijk is.

Het belangrijkste voor de beoordeeling van den toestand van de voeding van het kind zijn echter de resultaten van de driemaandelijkse wegeningen, die in de onderscheidene kwartalen geheel verschillend waren. In het eerste kwartaal van 1916 was nauwelijks de helft van de volksscholieren in gewicht toegenomen, bij ruim een derde was geen belangrijke verandering van gewicht en bij ongeveer een vijfde kon men meer of minder groote vermindering van het gewicht vaststellen, deze bedroeg van een half tot twee kilogram. Dat is wel geen heugelijk verschijnsel, doch ook in vroegere jaren had men in die school bij twaalf procent der kinderen een vermindering van een half tot anderhalf kilogram waargenomen.

Iets gunstiger was de toestand in het tweede kwartaal, heel anders echter in het derde kwartaal.

Toen toonde zich, evenals in vroegere jaren, maar zeer veel duidelijker, een volkomen omkeer in de getallen ten opzichte van groei n afvallen der kinderen. Nog slechts twee procent van de jongens waren in deze periode afgevallen en juist degenen, die in het tweede kwartaal het meest waren gegroeid. Bij zeven procent was het gewicht onveranderd gebleven, negentig procent waren gegroeid, merkwaaardiger wijze een vijfde meer dan in dezelfde periode van vroegere jaren.

Professor Schlesinger zegt aan het eind van zijn beschouwingen: Onze jeugd ziet er gedurende den oorlogstijd nog steeds gezond en frisch uit, zij het ook iets minder zindelijk mischen. En zij presteert op school zoowel als in de werkplaats nog precies hetzelfde.

ENGELAND

De beperkingen.

LONDEN, 18 Februari. « Manchester Guardian » meldt dat men als proef suikerkaarten zal invoeren.

Uitslag der leening.

AMSTERDAM, 18 Februari. — Volgens een Reuters-melding, wordt het bedrag der Engelsche leening geschat op 600 tot 1,000 miljoen pond.

VEREENIGDE STATEN

Een munitieontploffing.

FRANKFORT, 17 Februari. — Aan de « Frankfurter Zeitung » wordt uit Den Haag gemeld: De hier aangekomen bladen van de « Iron Age » geven berichten over een groote ontploffing, welke den 11 Januari een fabriek vernielde. Door de ontploffing werden meer dan 100,000 granaten vernield. De bewoners der omliggende gebouwen namen de vlucht. De verliezen worden geschat op 17 miljoen dollar. Uit het onderzoek bleek dat brandstichting niet uitgesloten is.

De nieuwe Faze van den Oorlog.

De onbeperkte Duikbootoorlog.

Het antwoord van Spanje.

BERLIJN, 18 Februari. — Ambtelijk bericht: De nota, welke de Spaansche regering aan den keizerlijken gezant te Madrid den 6 Februari overhandigd heeft, en waarvan de officiële tekst door het Spaansche gezantschap in Berlijn aan de Duitse regering overhandigd werd, luidt:

De koninklijke regering heeft de nota die Uwe Excellentie mij den 31 Januari overhandigd heeft en waarin de Duitse regering het vaste besluit bekendmaakte, van dien dag af alle scheepverkeer rond Engeland, Frankrijk, Italië en in de oostelijke Middellandsche Zee met alle middelen te verhinderen, welwillend onderzocht.

Ik moet zeggen dat de inhoud der koninklijke regering hartelijk getroffen heeft. De nauwkeurige onzijdige houding welke Spanje sedert het begin van den oorlog aangenomen heeft en welke het met vastberadenheid en oprechtheid heeft doen eerbiedigen, geeft aan Spanje het recht te eischen, dat het leven van zijn onderdanen die handel drijven ter zee niet bedreigd worde. Zij heeft ons ook het recht te eischen, dat deze handel noch gestoord noch benadeeld worde in het gebied waar door de keizerlijke regering alle middelen zullen gebruikt

worden, en alle beperkingen zullen opgeheven worden, die zij zich tot-nog-toe voor den zee-oorlog opgelegd had.

Reeds voor dat de keizerlijke regering deze beperkingen opgeheven heeft, protesteerde de Spaansche regering, daar zij deze beperkingen niet voldoende achtte om de vervulling van de bepalingen van het internationaal oorlogsrecht te veronachtzamen. Daar de door Duitschland aangekondigde manier van oorlogvoeren op een onverwachte en zonder voorgaande zijde maat zal geschieden, moet de Spaansche regering, ten aanzien harer plichten en eischen van hare onzijdigheid, met nog grooter rede en wel overwogen en uitdrukkelijk protest aan de keizerlijke regering zenden, waarin zij tevens alle recht voorbehoudt, en op de groote verantwoordelijkheid van Duitschland wijst ingeval deze maatregelen menschenlevens kosten.

De koninklijke regering steunt haar protest op het feit, dat het sluiten van den toegang tot bepaalde waters en het vervangen van het onloochenbaar bestaande recht van elken weg te kiezen door een zoogenoemd vernielingsrecht niet overeenstemmen met de bepalingen van een internationaal toestand. Vooral steunt zij naar protest, bijzonder op het feit dat het uiteenzetten dezer opvatting van het recht op de bekendgemaakte manier, dat het vernietigen van menschenlevens van niet-strijdenden van onzijdige landen zoals Spanje mogelijk maakt, in tegenstrijd is met de bepalingen die door alle landen zelfs in tijden van de drukkendste omstandigheden in acht genomen werden.

Zoo de Duitse regering hoopt dat het Spaansche volk en zijn regering de redenen van dat besluit zullen begrijpen en dat zij zullen medewerken om verdere ellende en offers aan menschenlevens te voorkomen, zoo zal zij ook verstaan, dat de Spaansche regering, die bereid is, op een gunstig oogenblik het initiatief te nemen en haren steun aan elk streven te verleenen, dat tot den zoo innig gewenschten vrede zou leiden, van den anderen kant en buitengewoon oorlogsrecht niet als wettig kan beschouwen. Niettegenstaande de rechten van Spanje als onzijdig land en de nauwgezetheid, waarmee de regering de haar opgelegde plichten vervult, bemoeijkt deze manier van oorlogvoeren niet alleen den zeehandel van Spanje, maar belet den handel bijna helemaal, waardoor zijn economisch bestaan bedreigd wordt en terzelfdertijd het leven zijner onderdanen aan ernstige gevaren wordt blootgesteld.

De koninklijke regering bouwt hare hoop op de haar ter zijde staande billijkheid, en twijfelt niet dat de keizerlijke regering zich door het gevoel van vriendschap dat beide landen verbindt, zal laten leiden en dat zij in de noodwendigheden van dezen schrikkelijken modernen oorlog middel zal vinden om aan de verwachting van Spanje te beantwoorden. Deze verwachtingen berusten op den plicht der regering het leven harer onderdanen te beschermen en het gezag in zijnen volen omvang te handhaven, opdat het nationale bestaan geen gevaar loope, daar het recht zich aan hare zijde bevindt.

Oorlogsberichten.

LEGERBERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIJN, 18 Februari. — Bericht van hedenmiddag:

WESTELIJK KRIJGSVELD.

Legers van veldmaarschalk kroonprins Rupprecht van Beieren:

Na een hevige vuurvoorbereiding, trachten sterke Engelse afdelingen ten noorden van Armentières en ten zuidwesten van Rijsel, alsook ten noorden van het kanaal van La Bassée en bij Ransart in onze loopgraven te dringen. Zij werden deels in een handgemeen, waarbij gevangenen in onze handen bleven, deels door ons geslacht afgeweid.

Na het mislukken van zijn aanval ten zuiden van Miraumont, den 16 Februari, werd het vijandelijke vuur gedurende den nacht heviger, en hij viel 's morgens aan op de beide oevers van de Ancre. Gedurende de wisselvallige gevechten in den dag, maakten wij 130 gevangenen, veroverden vijf machiegeweren en lieten aan den vijand onze voorste trechterstellingen.

Ten zuiden van Pys werd één hevige Engelse aanval afgeslagen, wij behielden al onze stellingen.

Aan de Oise namen wij gedurende een gevecht veertien vijanden gevangen.

In Champagne werden onze nieuwe stellingen van Rijsel, op den westelijken oever van de Mozel onze loopgraven in het Priesterbosch hevig bestookt met artillerie en mijnerpersvuur.

Ons vernietigend vuur verijdde alle aanvallen.

In den nacht van den 7 Februari werd de stad en de haven van Boulogne door een onzer luchtschepen beschoten.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Legers van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren:

Aan de Lawkessa, ten zuidwesten van Dunaburg, drongen onze stormtroepen in de Russische linies en brachten 50 gevangenen aan.

Legers van kolonel-generaal aartshertog Jozef: In de bergen ten noorden van het Oitiz-dal staakten de Russen hun aanvallen, nadat de eerste aanstormende troepen door zeevuur teruggedreven waren.

Legers van veldmaarschalk von Mackensen: Niets nieuws.

Macedonisch front:

Ten oosten van het Doiran-meer werd een Engelse afdeling, die tegen onze stellingen oprukte, door geschutvuur op de vlucht gedreven.

FRANSCH.

PARIS, 17 Februari. — Bericht van 3 uur 's namiddags:

In Champagne, bedrijvigheid der artillerie in den sektor van Maisons-de-Champagne. In de streek van Eparges werd een vijandelijke aanval door ons vuur verijdeld. In Lotharingen, tegen het einde van den dag, na een hevige beschieting drong een onzer afdelingen in den oek van Amertzwiler en bemerkte dat de vijand gevoelge verliezen had geleden. Wij hebben gevangenen gemaakt. Kalme nacht op het overige front.

Nadere inlichtingen bewijzen dat kapitein Doumer op 23 Januari een vijandelijke vliegtuig neerschoot, het is het vijfde toestel dat deze officier neermaakt. Gisteren heeft een onzer vliegers een vijandelijke kabelballoon neergeschoten in de streek van Marvaux, bij Vouziers.

PARIS, 17 Februari. — Bericht van 11 uur 's avonds: Nu en dan geschutvuur op het grootste deel van het front, heviger actie rond Ribecourt. Een vijandelijke aanval op een onzer kleine posten ten noordwesten van Bezonvaux werd door ons vuur verijdeld.

ITALIAANSCH.

ROME, 17 Februari. — Bericht van den generaal staff:

In het dal van de Etsj scherper werkzaamheid van het geschut. Het onze deed branden ontstaan in de vijandelijke linies op de Zugna.

Schermtusschen met goeden afloop voor ons worden gemeld bij den Col Laosura (Camomacetal), ten zuidwesten van Duone (Chiesedal), benoorden Lachi (Zaraportonabeek), in den omtrek van Seurello (Masobeeck), op de noordelijke hellingen van den Col Bricon (Traviagnolodal) en in hoven-Vegano.

Aan het Julische front het gewone geschutvuur. Het station Santa Lucia werd door projectielen van ons geraakt.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 17 Februari. — Bericht van het groot hoofdkwartier:

Vuurwisseling en verkenningstochten.

In de Karpathen, sneeuwjacht.

Op het Roemeensch front, vuurwisseling en schermtusselingen tusschen voorposten.

ENGELSCH.

LONDEN, 17 Februari. — Bericht van het westelijk front:

Wij drongen vijandelijke stellingen ten zuidoosten van Souchez binnen. Al onze manschappen kwamen ongedeerd terug. Een vijandelijke afdeling bereikte onze linies ten noordoosten van Armentières, doch werd onmiddellijk weer daaruit verdreven.

De vijandelijke artillerie was in actie bij Sailly-Sailles en Atrecht.

Een Engelsch vliegmaatschap en negen Duitse werd neergeschoten. Vier Engelsche toestellen werden verniet.

LONDEN, 17 Februari. — Bericht van het westelijk front:

Aan beide oevers van de Ancre zijn geslaagde operaties gedaan. De vijandelijke stellingen tegenover Miraumont zijn genomen over een front van ongeveer anderhalve mijl en ter diepte van 1 kilometer.

Wij vermeersterden bovendien een belangrijke vijandelijke stelling ten noorden van Baillescourt. De vijand leed zware verliezen.

Geslaagde overvallen geschiedden bij Nieuw-Kapelle en Ploegsteert. Veel vijanden sneuvelden.

Ter Zee.

Op mijnen geloopen.

Er wordt gemeld dat op 12 Februari in de Theems bij het vuurschip Sunk een Engelsch transportschip op een mijn liep en zonk.

LONDEN, 17 Februari. — Lloyds meldt dat het Engelsch stoomschip « Lady Ann » op een mijn geloopen en gezonken is. Twee leden der bemanning werden gedood, vijf gekwetst.

Korte Telegrammen.

— BERLIJN, 17 Februari. — Als opvolger van admiraal Haus in de Oostenrijksch-Hongaarsche marine, noemt men vice-admiraal Njegovan.

Gemengd Nieuws

Dielstallen. — Tot-nog-toe onbekende dieven hebben een bezoek gebracht aan L. M., beenhouwer in de Brabantstraat, te Schaarbeek, en hebben de hand gelegd op 80 kilo spek en 300 kilo vleesch, voor een waarde van ongeveer 1,600 frank.

— Dieven hebben de deur der beenhouwerij van M. H. in de Metsijstraat, opengebroken en hebben 100 kilo vleesch medegenomen.

— In den nacht van Vrijdag op Zaterdag, zijn onbekende dieven in den kruidenierswinkel van M. B., Josaphatstraat, gedrongen en hebben 70 pakken chokolade, een hoeveelheid kakao, zeep, peper, enz. medegenomen; zij hebben ook de lade opengebroken en het geld gestolen.

— Vrijdagmiddag, had M. B., wonende op de Ni-noofsche steenweg, zijn werklieden gelast 3 zakken van 100 kilo bloem te gaan halen. Deze veruen op een stootwagen geladen. In de Lakenstraat gingen de werlieden een glas bier drinken, maar, wanneer zij buitenkwamen, waren de stootwagen en natuurlijk ook de 3 zakken bloem verdwenen.

— Dieven hebben vrijdagnacht een bezoek gebracht aan den sigarenwinkel van M. D., steenweg op Waterloo, te Sint-Gillis. Na de schuif geledigd te hebben, drongen zij in een tweede kamer, waar zij de hand legden op eenige kisten sigaren.

— Dieven openden bij middel van valsche sleutels de deur der woning van Mevr. J. B., Munthofstraat, en stalen een damesoverjas, een hoed, een pels en andere kleedren.

— Broekers, koopt en laat repareren, pijpen, sigarenpijpen (écume, ambre, racine), rechtstreeks in de fabriek, A. VERNAILLEN, 14-13, Beierenstraat (rus de Bavière), Brussel. CALEBASSE is de pijp naar de mode. Bijzondere prijzen voor verkoopers uit de tweede hand. (3444)

— In de Munichstraat hebben onbekende schelmen al de meubels gestolen aan twee soldaten die aan het front staan.

— Een schelm heeft de vitrien gebroken van het schoenmagazijn op den steenweg op Neerstalle en heeft al de schoenen, welke in de uitstalling stonden, medegenomen.

— Van M. Filly, wonende in de Ouvrierstraat, heeft men een briefentas gestolen met ongeveer 100 frank.

— Uit de kamer van Mevr. B., Grondelsstraat, verdwenen spoorloos een hoeveelheid spek, vet, bitterpeen alsook de inhoud van den gasmeter.

Aankonding. — De politie van Schaarbeek heeft een tooneeldanser, Sylvie N., aangehouden, die zonder middelen van bestaan zijnde, opgenomen werd door Mevrouw Bertha Agneessens, in de Philomenastraat. De danseres verdween op zekeren dag, en nam als gedenkenis harer weldoendster verscheidene voorwerpen mede.

LEEST ELKEN DAG

OP ONZE TWEEDE BLADZIJDE

HET DAGELIJSCH PRAATJE

VAN ONZEN MEDEWERKER STAF

Kleine Kroniek

Een punt op een l.

In een bespreking van het hoofdartikel van onzen medewerker Scheldeman « Een kwestie van hoofdsteden » zegt de « Avenir Wallon » dat de steller uitkomt voor drie Belgische hoofdsteden, een Vlaamsche, een Waalsche en een gemeenschappelijke. Onze konfrater zou te Brussel een algemeen Belgisch Hof van Yerbekking, een dito Rekenhof enz. willen behouden. Dit is nu helemaal niet het inzicht van Scheldeman, die wel verschillende lichamen van gerecht en bestuur te Brussel wil laten, maar dan zuiver Vlaamsche en hoegenaamd geen gemeenschappelijke. Brussel is voor ons een Vlaamsche stad, van dewelke wij geen huis wenschen af te staan. Het verwondert ons trouwens, dat onze konfrater nog aan een gemeenschappelijke Rekenhof kan denken, bij die zoo gaarne betoogt dat het Waalsch geld dient om Vlaanderen te begunstigen. Wij zijn van een omgekeerd oordeel en staan er op, dat vooral de financiën uiteen gehouden worden.

Brussel ligt benoorden de taalgrens en zij behoort uitsluitend de Vlamingen toe, historische en ethnografisch. Wij dulden geen Waalsch eiland op Vlaamschen grond. Trouwens, met duizendmaal meer recht zouden wij Luik kunnen opeischen.

De Belgische expansie.

Sedert lang is de roem onzer speciale scholen en onzer leeraars ver buiten onze grenzen verbreid. Tal van onze beroemdste leerkrachten werden reeds naar het buiten land geroepen om er de leiding van onderwijsinstellingen op zich te nemen. Dit is namelijk ook het geval in de republiek Bolivia, wier regering een reeks technische en andere scholen in het leven geroepen heeft, voor de organisatie of de leiding waarvan zij een beroep heeft gedaan op de Belgische leerkrachten. Niet minder dan 25 Belgische leeraars bevinden zich op het oogenblik aan het hoofd van verschillende onderwijsinstellingen in Bolivia; zij zijn verspreid over de vier voornaamste steden: La Paz, Sucre, Cochabamba en Santa-Cruz. De laatsten hebben zich in 1914 naar hunne bestemming ingescheept. Sindsdien heeft de Boliviaansche regering, wier zaakgelastigde te Brussel de heer John de Lemoine is, nog een tiental andere leeraars beroepen. Hoewel hunne komst in Bolivia levendig tegemoet gezien wordt, hebben onze landgenooten nog hune bestemming niet kunnen volgen, daar zich zekere bezwaren hebben voorgedaan aangaande hunnen toestand, zooals die zou zijn na het verlaten van het Belgisch grondgebied.

was opgestaan en met een bijl. waarmede men het loof uitkapt, zou hij zinnen stiefvader twee slagen op het hoofd hebben toegebracht. Op het lijk werden ook mes-teken vastgesteld; de ongelukkige zou ook met een ko-rijzer zijn afgemaakt.

Het slachtoffer was het hoofd ingeslagen, het bloed was langs alle kanten in de kamer rondgespat. Vervolgens zouden de zonen, geholpen door de moeder, het lijk naar de schuur hebben gesleept en wat klederen, een broek aangetrokken en dan met een koord rond den hals aan eenen balk hebben opgehangen.

Het is in dien staat dat het lijk van P... Vrijdag door den veldwachter werd ontdekt. Het blijkt dat er dikwijls in het huishouden twisten plaats hadden. Dinsdagmorgen werd de echtgenoot P... opnieuw door den heer onderzoeksrechter onderhoord. L. B.

UIT LUIK

Voor de havelozen.

Daar de oude verwarmingszaal der stad, Sint-Seve-riusplein, voor 't oogenblik door bezettingstroepen is ingenomen, heeft het stadsbestuur, in overeenkomst met het « Aide et protection aux sans-travail nécessaire », twee andere zalen ter beschikking gesteld van de gezinnen wien vuur en licht geheel of gedeeltelijk ontbreekt. Het zijn het « Fontainebleau-theater », Ste-Margaretastraat, en het « Waux-hall », Sint-Walburgis-straat. Hun, die er verlangen van gebruik te maken, wordt aangeraden zich te voorzien van boeken, bladen, haai- of breiwerk. Zij die wanorde zouden verwekken of hun buurlied lastig vallen worden voorgoed aan de deur gezet.

Het komiteet hoopt ook, binnenkort, verwarmingsza- len te kunnen openen in de andere wijken.

Luijk in 1916.

Volgens de thans opgemaakte statistische tabellen, telde onze stad, op 30 Juni, 171,504 inwoners. Het aan- tal geboorten is afgenomen, terwijl het aantal sterfte- vallen nagenoeg hetzelfde is gebleven.

Het aantal geboorten bedroeg 1336, dus 7.9 per duizend; ieder jaar neemt dit aantal af, langzaam, wel is- waar, maar zeker.

Een grappig voorval in de kinema.

Zaterdagmiddag konden de bezoekers van één on- der bioskopen een schouwspel genieten, dat ten minste zoo interessant was als dat op het doek. Een jonge man, op de bovengenoemde had armen en hoofd op de leuning geleed en was zoo ingedommeld. In zijn droom werd hij achtervolgd, wat hem aanzette over een haag te springen. Dat deed hij dan ook werkelijk, over de balus- trade heen, en kwam vrij onzacht terecht op een der betels van het parterre, nevens een juffrouw die, van achter, aan 't schreeuwen ging. Alles is evenwel goed af- gelopen: de gevaarlijke droomer kwam er niet enige kneuzingen van af en de juffrouw met een abnormale putroering.

Hollandsch brood.

Het « Nederlandsch steunkomitee » levert maande- lijks aan de Luikse bevolking ongeveer honderd vijf- tienduizend kilo brood. Opdat ieder ondersteunde ten minste twee kilo per maand zou kunnen hebben, heeft het be- sloten dat alleen de gezinshoofden, werkloze of bedien- den, wier dagloon niet meer dan vier frank bedraagt, en voor zooveel geen ander lid van het gezin meer dan vier frank daags verdient, voortaan tot de uitdeling zullen worden toegelaten. Gegadigden moeten een aan- vraag indienen, in 't gewone broodmagazijn, uiterlijk tot Zaterdag, 17 Februari, te 5 1/2 uur.

Wij kunnen maar niet begrijpen waarom een werk- man, die 4 fr. 50 of 5 frank daags verdient, maar die voor vrouw en verscheidene kinderen te zorgen heeft, hier zoo stiefmoederlijk wordt behandeld.

TIESSE DI HOIE.

SOLIDARITEITSBETOON.

Ondergeteekenden hebben kennis genomen van het manifest van den Hoogeschoolbond. Zij zijn er van over- tuigd dat geen enkel ernstig bezwaar van principieel, nationalen of praktischen aard er zich tegen verzet de ver Vlaamsching, onder de huidige omstandigheden en in dien vorm zoals zij thans wordt verwezenlijkt, als een bevredigende oplossing te beschouwen. Zij zijn integendeel van oordeel, dat de heropening en de ver Vlaams- ching van de Hoogeschool tot later uitstellen, nadeelig zou werken, zoo op de verstandelijke als op de ekonomische toekomst van België in het algemeen en van Vlaanderen in het bijzonder. Om die redenen betuigen zij dan ook hun volkomen instemming met den genomen maatregel, hetgeen zij hieronder met hun eigen hand- tekening bevestigen.

Zeven en vijftigste lijst.

Ch. Martin, Boom;
Popo Hellemaans, aannemer, Boom;
Van der Cruyssen, Octaaf, werkm., Laarne;
Roels Jozef, landbouwer, Laarne;
Theophile De Boes, student, Bost (Thienen);
A. Moorkens, Boom;
Jaquet Melanie, huishoudster, Hamme;
Fankersavont Romaan, spinner, Hamme;
Angels Alfons, landbouwer, Laarne;
Maria Luybaers, kleermaakster, Boom;

102 Mangelwerk der GAZET VAN BRUSSEL

De Leeuw van Vlaanderen.

Geschiedkundige roman
door HENDRIK CONSCIENCE.

Philippe le Bel had inderdaad niet veel lust om den oorlog weder aan te vangen, maar de roep om wraak, welke uit alle deelen van Frankrijk zich deed hooren, de klachten der ridders, wier broeders voor Kortrijk gesneveld waren, en bovenal de aanhaling der wraak- zuchtige koningin Johanna deden hem eindelijk tot den krijg overhellen. Hij vergaderde dus een leger van 80,000 man, waarin zich bij de 20,000 ridders bevonden; echter was het verze na zoo aanzienlijk niet als het eerste, dat hij verloren had, vermits het nu meest gehuurde of ge- dwongen soldaten waren. Het opperbevel werd aan Louis, koning van Navarra, gegeven. Deze moest, eer hij slag leveren zou, Dowaa en de Fransche grens- steden uit de handen der Vlamingen pogen te verlossen. Dit leger, naar Vlaanderen komende, sloeg zijn tenten op twee uren van Dowaa bij Vitry, in het veld neder.

Zoodra men in Vlaanderen vernomen had, dat er een Fransche leger gevormd werd, liep de schreeuw « Te wapen! Te wapen! » door het gansche land. Nooit zag men zulke geestdrift: uit alle steden, uit de minste dorpen kwamen groote hoopen volks met allerlei wapens loogelopen, en men ging al zingend en vol vreugde naar den vijand, in der voege dat Jan van Namen, vreesende dat de levensmiddelen ontbreken zouden, er een groot getal terugzenden moest. Die, welke als Le- haars bekend waren, wilden hun vorig gedrag doen vergeten, smeekten dringend om, ten bewijze hunner bekeering, hun bloed voor het vaderland te mogen ver- gieten. Hetgeen hun dan ook met blijdschap werd toege-

De Vrome Pieter, metser, Hamme;
Lod. Piron, dagbladverkooper, Tienen;
Petus Frans, diamantslijper, Boom;
Meyr. Leontine Polfiet, Boom;
Pascal Dekens, bakker, Tienen;
Velders Rena, paswerker, Antwerpen;
Palmyre Duchesne, winkelster, Boom;
Collier Emiel, magazijnbediende, Hamme;
Severius Hendrik, zonder beroep, Antwerpen;
Buyle Medard, werkm., Laarne;
Ruyt Arthur, schilder, Hamme;
Louise Smedis, Boom;
Dewael, Leon, ijzerdraaijer, Tienen;
Callaert Maria, ziekenzuster, Hamme;
Ruyt Gerard, rentenier, Hamme;
Flor. De Bie, aanteekenaar, Tienen;
Raats Valentine, huishoudster, Boom;
Tondelc O., zonder beroep, Laarne;
Keirsmaeker Frans, smid, Hamme;
Slabbaert Petrus, landbouwer, Kalken;
Gregaire Verbruggen, bakker, Boom;
De Bruyn Karel, zonder beroep, Boom;
Guillaume Coenen, hotelbediende, Bost (Tienen);
Paelinck Henri, werkm., Laarne;
Aerssens Edward, landbouwer, Kalken;
C. Van Engelm., diamantbewerker, Boom;
Florijn Mathilde, huishoudster, Hamme;
Van Gijsegem Frans, fabrikwerker, Boom;
Cornel Wegge, zonder beroep, Antwerpen;
Raym. Henot, beenhouwer, Tienen;
Sidonie Naegels, handelaarster, Tienen;
Eeckhout Salomon, werkm., Laarne;
Van Wassenhove J.-B., landbouwer, Kalken;
J. Boey, scheepsverrichter, Boom;
De Cocker Eduard, zonder beroep, Hamme;
Fr. Schaepe, brouwersgast, Boom;
Van Haute Edouard, schrijnwerker, Hamme;
P. Van Linden, zinkbewerker, Boom;
Peerts Cesar, landbouwer en verzekeringsagent, Kalken.
(Wordt voortgezet.)

Ekonomische en Financiële Mededeelingen

FRANSCH FINANCIËN.

BERN, 16 Februari. — Volgens bladen van Lyon mel- den uit Parijs, nam de Kamer het wetsvoorstel aan, waardoor de Bank van Frankrijk voor den oorlogsdur gemachtigd wordt, de den Staat geleverde voorschotten van negen op twaalf miljard te verhogen; vorder het voorstel waardoor de duur der landsverdedigingsobliga- ties van 10 op 20 jaar verhoogd wordt, alsook een verder voorstel, waardoor de rentevoet voor de titels geen 5 t. h. mag overschrijden met terugwerking op de le- ningen, die vóór het oorlogsuitbreken werden afgesloten.

TIJDSCHRIFTEN

« Vlaamsch Leven ». — Inhoud van nummer 20: Eene barrikade, door de Franschen opgeworpen in een bosch- werk op het front der Vogezen (plaat). — Hoe staat het met den oorlog? (Wekelijksche kronijk XIX), met 5 platen. — Schilder Alfred Van Nete, door George P. M. Roose, met 5 platen. — Rond Antwerpen's hoogen Toeren, door Karel Angermille (1^e vervolg), met 9 pla- ten. — Keppelc! 'n Antwerp'sch straatbeeld bij win- tertijd, door Piet Vingerhoets. — Stemmen uit Göttingen (Blik in het wetenschappelijk, letterkundig en artistiek leven onzer Vlaamsche krijgsgeschiedenis in het kamp van Göttingen), door A.-M. Vermulden, met 6 platen (vervolg en slot). — Gedichten van de Vlaams- che krijgsgeschiedenis Pieter Mortens, Marcel Breynen en Ivo Van Daele. — Kunst en Leven. — Tooneelkro- nijk: te Brussel en te Antwerpen. — Boekenkennis. — Vermakelijkheden. — Brievenbus. — Lachkruid.

KUNST EN WETENSCHAP

DOOD VAN EEN NOORSCH GELEERDE.

De « Telegraaf » meldt: In den oordorm van 52 jaar overleed deze dagen de Noorsche historicus Johan Ernst Welhaven Sars, die zich voornamelijk intereseerde voor de ontwikkeling van het Noorsche volk. Hij stond sterk onder den invloed van Comte en Darwin en was een heftig tegenstander van de Zweedsch-Noorsche unie, waarvan hij in 1905 in het openbaar getuigenis af- legde. Sars heeft veel invloed geoeft op de nationale ontwikkeling van het Noorsche volk, o. a. door zijn tijdschrift « Nyt Tidsskrift ».

BRIEVENBUS

E. L. Mortsel. — Kopij ontvangen; zal eerlang ver- schijnen.

Th. Alhier. — Wij kunnen u het Duitsch-Nederlandsch woordenboek door Van Gelderen (uitgever Wolters, te Groningen) zonder voorbehoud aanbevelen. Evenzoo het Nederlandsch-Engelsch woordenboek door Ten Brugge- cate (zelfde uitgever). Voor de Fransche taal raden wij u het woordenboek van G. Janssens aan (uitgever Gar- nier, te Parijs). Die verschillende werken hebben wij se-

Onder Jan van Namen, den veldheer, bevonden zich meest al de ridders, die zich in den slag te Kortrijk hadden doen kennen: de jonge Gwijde, Willem van Gulik, Jan van Renesse, Jan Borlout, Pieter de Coninck, Jan Breydel en meer anderen. Adolf van Nieuw- land, nog niet van zijne ziekte hersteld zijnde, kon dien tocht niet bijwonen.

Die macht in verscheidene benden verdeeld zijnde, trokken de Vlamingen tot op twee mijlen van den vijand en namen daar hunne standplaats. Weinig tijds hebbende, tegen zij voort tot tegen de rivier de Scarpe, bij Flines; zij gingen dagelijks de Franschen tot den strijd beroepen; doch mits de veldheeren, zoowel de Vlaamsche als de Fransche, den strijd schenen te ont- wijken, werd er niets uitgericht. De oorzaak van den stilstand was, dat Jan van Namen, de verlossing zijns vaders en zijns broeders willede bewerken, boden naar Frankrijk had gestuurd, om te zien of men den vrede met Philippe le Bel niet zou kunnen treffen. Het schijnt, dat men bij het Fransche hof over de voorwaarden het niet eens worden kon, want de boden bleven weg en men kreeg slechts ongunstige antwoorden.

Het Vlaamsche leger begon te morren en wilde, on- danks het verbod des veldheers, tegen de Franschen strijd leveren; dit duurde zoelang, en de wil der benden deed zich zoo ernstig gevoelen, dat Jan van Namen ge- dwongen werd over de Scarpe te trekken, om den vijand aan te vallen. Er werd eene brug op vijf schuilen over de rivier gelegd, en het Vlaamsche leger, verheugd om- dat men ging strijden, toog zingend en vol blijdschap er over, maar er kwam een twijfelachtig nieuws uit Frankrijk, hetwelk hen nog eenige dagen wederhield.

Eindelijk wilden de benden zich in geener wijze stil- houden en gaven dreigende blikken van oproer. Alles werd dan tot den aanval bereid gemaakt en de Vlamin- gen trokken op tegen de Franschen. Dezen, den slag niet durvende wagen, braken hun leger haastig op en tegen in wanorde af. De Vlamingen vielen de vluch- tende Franschen op het lijk en versloegen er een aan- zienlijk getal. Voortgaande, namen zij het kasteel van

dert lang in gebruik en zij gaven ons alleszins voldoe- ning. — Ontvangen 1 frank voor « Volksopbeuring », waarvoor dank.

Het Leven onzer Maatschappijen

GROENINGERWACHT - BRUSSEL.

Dinsdagavond, te 8 uur, gewone veertiendaagsche ver- gadering met gewichtige agenda.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

VERORDENING

houdende aanvulling van de Verordening van 9 Dec. 1915 betreffende benutting van ruwe vetten van runderen en schapen.

Artikel 1.

Om de bevoorrading der burgerlijke bevolking met vet te verzekeren, wordt het volgende beschikt:

De bepalingen der Verordening van 9 December 1915 betreffende benutting van ruwe vetten van runderen en schapen (Wet- en Verordeningblad nummer 153) en de daarbij uitgevaardigde Bekendmaking der Olie- centrale (Oelcentrale), van denzelfden datum, zijn ook op niervetten van toepassing.

Artikel 2.

De slapels ruw en afgesmolten niervet die bij het ver- schijnen dezer Verordening bij de handelaars voorhan- den zijn, moeten binnen drie dagen aan de door de Olie- centrale aangeduide opkooers afgeleverd worden tegen betaling van den prijs, die door de Oliecentrale is vast- gesteld. Voor de behandeling van de niervetten moet men zich gedragen naar de voorschriften, die door de Oliecentrale uitgevaardigd zijn.

Artikel 3.

Wie de voorschriften van deze Verordening en de op grond van artikel 2 door de Oliecentrale uitgevaardigde voorschriften overtreedt, wordt met ten hoogste 5,000 mark boete en met ten hoogste drie maand gevangenis of met een van beide straffen gestraft. Te gelijker tijd moet de verbeurdverklaring van het niet afgeleverde vet uitgesproken worden.

De Duitse krijgsveldbanken en krijgsoverheden zijn tot oordeelvellen bevoegd.

Brussel, den 7 Februari 1917.

Der Generalgouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaalsekretar.

VERORDENING

betreffende mond- en klauwzeer.

Ten gevolge van het uitbreken van het mond- en klauwzeer in verschillende gemeenten van Groot-Brussel en om de verspreiding er van te verhinderen, wordt zoo- lang het gevaar bestaat, in uitbreiding der Verordening van 16 Oktober 1915 van het Gouvernement het volgende bevolen:

Om de besmette gemeenten Anderlecht, Molenbeek, Schaerbeek, Ukkel, Koekelberg, Sint-Gillis, wordt een speergebied gevormd, dat al de gemeenten van Groot- Brussel omvat, alsook de volgende gemeenten van den Kreis Brussel-Land: Sint-Pieters-Woluwe, Sint-Stevens- Woluwe, Evere, Ganshoren, Sint-Agatha-Berchem.

Voor dit speergebied gelden volgende bepalingen:

1. De invoer van gebruik- en fokvee (herkauwers en varkens) is verboden. Uitzonderingen kunnen om ekono- mische redenen door de Kommandantur of den Kreis- chef van Brussel toegestaan worden.

2. De invoer van slachtovee is toegelaten, op voor- waarde, dat de dieren onmiddellijk naar de openbare slachthuizen te Brussel, Anderlecht, Schaerbeek of naar het veehof te Anderlecht overgebracht worden.
3. De uitvoer van herkauwers en varkens is verboden, voor zoover bij Beschikking van 31 Augustus 1916 van het Gouvernement geen uitzonderingen voor den uitvoer uit het veehof te Anderlecht toegestaan zijn.

Wie de vorenstaande bepalingen overtreedt, wordt met 200 tot 1,000 mark boete of met twee weken tot zes maanden gevangenis gestraft; beide straffen kunnen ook tegelijk worden uitgesproken. In geval van her- haling kan aan de in gebreke zijnde handelaars het voortzetten van hun handel tijdelijk verboden worden.

De Duitse krijgsveldbanken en krijgsoverheden zijn tot oordeelvellen bevoegd.

Brussel, den 7 Februari 1917.

Der Gouverneur von Brüssel und Brabant,
HUNT, Generalleutnant.

VERORDENING

betreffende het vervaardigen en verkoopen van zeep.

Under opheffing van mijn Verordening van 15 Maart 1916 (Wet- en Verordeningblad nummer 190) bepaal ik het navolgende:

Artikel 1.

Het is verboden zeep te vervaardigen en, bij wijze van beroep, zeep te bewerken en te wijzigen onder opzicht van samenstelling en uiterlijken vorm. De Oliecentrale (Oelcentrale) kan uitzonderingen toestaan. De uitzonde- ringen, die tot hertoe door de Oliecentrale werden toe- gestaan, blijven tot herroeping van kracht.

Artikel 2.

Als zeep in den zin dezer Verordening gelden alle vaste, weekke, vloeibare op poedervormige wasch- en reinigings-

Harne, waar de koning van Navarra den legerstapel ge- plaatst had. De voorraad, de tenten, alles, wat het Fransche leger met zich gebracht had, viel in de handen der Vlamingen.

Daarna geschieden nog eenige geringe gevechten, wel- ker gevolg was, dat de Franschen, met schande over- laden, tot diep in Frankrijk verjaagd werden. Zoo zingt onze vaderlandsche dichter van Duyse met recht te dier gelegenheid:

Triumf, mijn Vaderland! roem, roem der vaadren daden;
Onsterflijk groenen uwe aloude lauwerbladen,
De faam vermeldt uw' roem aan 't gansch vicroordig [rond.
Blijft zoo verkerflijkt tot der wereld avondstond!

De Vlaamsche veldheeren, ziende dat men den vijand in het open veld niet meer te bestrijden had, dankten het leger ten deele af en bewaarden slechts genoeg mnen- nen om de bezettingen der Fransche granssteden het roo- ven en branden te beletten.

Uit het stedenken Lessen, op de palen van Henegou- wen, vielen dagelijks hoopen soldaten op den Vlaam- schen bodem en deden veel kwaad aan de bewoners ten plattelande. Jan van Namen, dit vernemende, ging met eenige benden derwaarts, bestormde, veroverde en ver- brandde Lessen, hetwelk den graaf van Henegouwen be- hoorde.

Onstrijtschen trok Willem van Gulik met de ambach- ten van Brugge en van Kortrijk naar Sint-Omaars, om die stad den Franschen te ontnemen. Daar gekomen zijnde, werd hij door de Fransche ruitrij, die veel ster- ker in getal was, met onstuimigheid aangetast; geene uitkomst zijnde, schikte hij zijn mannen in eenen kring en verweerde zich tot dat de duisternis hem toeliet ach- teruit te wijken en dus eene gewisse nederlaag te ont- gaan.

Enige dagen later kwam Jan van Namen van Lessen terug bij Willem, hetgeen hunne te zaam gevoegde macht

middelen, die met dierlijke of plantaardige oliën en vet- ten vervaardigd zijn.

Artikel 3.

Het is verboden, zeep te winnen uit neurale vetten, als neurale vetten gelden vet en olie, die glycerine be- vatten. Het scheiden van neutraal vet in vetzuur en gly- cerine moet naar de aanwijzingen der Oliecentrale ge- schieden.

Artikel 4.

Het is verboden, zeep in den handel te brengen en te koop te stellen, bij het vervaardigen waarvan gebruik werd gemaakt van neurale vetten (artikel 3) of van tot de menscheijke voeding geschikte oliën en vetten in den zin der Verordening van 26 Februari 1916 (Wet- en Veror- deningsblad nummer 194).

Artikel 5.

De Oliecentrale vaardigt de voorschriften uit, die met het oog op de uitvoering dezer Verordening noodig zijn.

Artikel VI.

Wie de bepalingen dezer Verordening of de voorschrif- ten, die tot uitvoering er van door de Oliecentrale zijn uitgevaardigd, overtreedt, wordt met ten hoogste 10,000 mark boete en met ten hoogste zes maand gevangenis of met een van beide straffen gestraft. Bovendien moet de verbeurdverklaring worden uitgesproken van de stoffen waarmede de overtreding werd begaan, alsook van de inrichtingen die tot het vervaardigen er van hebben ge- diend.

Deze Verordening wordt met ingang van 25 Maart 1917 van kracht.

Brussel, den 7 Februari 1917.

Der Generalgouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaalsekretar.

VERORDENING

tegen het afleveren en gebruiken van onjuiste getuigschriften, die voor Duitse overheden bestemd zijn.

Artikel 1.

Wie aan iemand over zijn werkzaamheid, bezigheid, enz. een onjuist getuigschrift aflevert dat bestemd is of bestemd kan zijn om tegenover een Duitse overheid dienst te doen, wordt, zoo hij met opzet gehandeld heeft, met gevangenis en met ten hoogste 20,000 mark boete of, zoo hij uit nalatigheid heeft gehandeld, met ten hoogste een jaar gevangenis en met ten hoogste 5,000 mark boete gestraft.

Is de overtreding een beambte, zoo kan niet minder dan zes maand gevangenis worden uitgesproken.

Artikel 2.

Wie, om een Duitse overheid te misleiden, gebruik maakt van een onjuist getuigschrift van den aard als on- der artikel 1 is aangeduid, wordt met ten hoogste een jaar gevangenis en met ten hoogste 5,000 mark boete gestraft.

Artikel 3.

Zijn er in de gevallen, onder artikelen 1 en 2 voor- zien, verzachtende omstandigheden voorhanden, zoo kan de boete alleen uitgesproken worden.

Artikel 4.

De krijgsveldbanken en krijgsoverheden zijn tot oordeelvellen bevoegd.

Brussel, den 14 Februari 1917.

Der Gouverneur von Brüssel und Brabant,
HUNT, Generalleutnant.

Tooneel, Concerten en Vermakelijkheden

DINSDAG, 20 FEBRUARI.

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Geen vertooning.
Alhambra. — Geen vertooning.
Molière. — Te 8 uur: Le Baiser de Simone.
Bois Sacré. — Te 8 uur: Le Voyage de M. Perrichon.
Bonbonnière. — Te 8 uur: Le Marché.
Bourse. — Te 7 1/2 uur: Mignon.
Folies Bergère. — Te 7 1/2 uur: Le Voyage de Suzette.
Gaité. — Te 7 uur: Tu viens, Chou?
Galeries. — Te 8 uur: L'Arlesienne.
Nouvel Alcazar. — Te 8 uur: Pier Lala.
Olympia. — Te 8 uur: L'Aigrette.
Palais de Glace. — Te 9 uur: Le Sculpteur de masques en Craquelé.
Scala. — Te 7 1/2 uur: La Reine du Film.
Vieux-Bruxelles. — Te 8 uur: Les Hirondelles.
Winter Palace. — Te 8 uur: La Tosca.
Cinéma Panthéon. — Doorlopende vertooningen van 3 tot 10 uur 's avonds: Indië, het land der Hindoes; Liefde verblindt; Een gril van het noodlot.

Berichten van Schouwburgen en Bioskopen

Molière-Schouwburg. — De opvoeringen van « Le Baiser de Simone » zijn een waar succes. De artiesten worden bij elke vertooning toegejuicht.

Het plaatsbesprekingsbureau is open van 11 tot 8 uur. Na de avondvertooning wordt een bijzondere tram- dienst ingericht in alle richtingen.

Cinéma Panthéon. — Programma der week: Indië, het land der Hindoes; Liefde verblindt; Een gril van het Noodlot en andere belangwekkende rolprenten.

tot 30,000 man sterk maakte. Het Fransche leger aan- vallende, sloegen zij het op de vlucht en hakten de vijandelijke benden aan stukken.

Men begon Sint-Omaars te bestormen. Alle dagen werd de stad met eenen ongewonen moed langs verschillende zijden aangevallen; doch de bezetting zeer sterk zijnde, werden de belagers dikwijls met verlies van veel volks afgedreven. Dit belette hun echter niet, eene menigte zware stenen over de wallen te werpen en de huizen grotendeels te beschadigen; er werden ook vele inwo- ners van Sint-Omaars in de straten onder de stenen verplet.

De Franschen, voor de behoudenis der stad vreesende en willende eene krachtige poging doen, brachten al de burgers te wapen en bekwamen door dit middel eene aan- zienlijke krijgsmacht, welke zij in twee lichamen ver- deelden. Des nachts, toen eene ondoordringbare duis- ternis in de velden heerschte, gingen zij bedektelijk uit de stad en leidden de helft hunner macht in een dicht andere gedeelte toog tot bij het kasteel van Arcques, dat insgelijks door de Vlamingen belegerd was.

Bij het rijzen der zon begon de aanval bij Arcques met zooveel geweld, dat de Vlamingen, zich dus ver- tust ziende, meenden te vluchten; doch de stem hunner veld- heeren gaf hun den moed weder. Zij dreven de Fran- schen achteruit, en de zege schenen naar hunne zijde te hellen, totdat eene groote bende ruitrij, hen langs ach- ter op het lijk vallende, bij den eersten schok verschei- dene geleederten overhoop wierp, en de Vlamingen na enen hardnekkigen strijd uitten en op de vlucht gedreven werden.

Het andere gedeelte des Vlaamschen legers, onvoor- ziens door de in het bosch verborgene soldaten aange- vallen zijnde, schikte zich met haast in slagorde en toog zonder verwarring achteruit; wellicht zouden zij zonder groot verlies ontkomen zijn, maar een beklaglijk onge- luk moest de oorzaak hunner nederlaag worden.

(Lees vervolg Donderdag.)

